

La Cambra exigeix a l'Estat el compliment dels compromisos

- Si l'Estat compleix amb l'Estatut és possible mantenir l'esforç inversor el 2011.
- Catalunya no podrà reequilibrar les seves finances si no rep íntegrament tots els ingressos que li garanteix el model de finançament.
- La Cambra fa una proposta realista de com aconseguir la reducció del dèficit el 2011.

La Cambra de Barcelona considera que el Govern de Catalunya té marge per reduir el dèficit públic sense perjudicar significativament la inversió productiva ni retallar les prestacions socials bàsiques. A curt termini, caldrà racionalitzar els consums i subministraments; seguir criteris de rendibilitat econòmica i social en la prestació dels serveis públics; ser més selectius en la concessió de subvencions i transferències públiques; aplicar criteris més restrictius en la despesa de personal; i posar ordre en el subsector d'entitats públiques que depenen de la Generalitat. A mitjà termini també caldrà fer una **reforma en profunditat de la gestió pública**, basada en tres eixos:

- La implantació del "pressupost de base zero".
- L'aplicació de la remuneració per objectius.
- I una reorganització del sector públic.

Però, **cal exigir a l'Estat que compleixi amb l'Estatut i amb el nou model de finançament. I també que actuï amb lleialtat institucional**, és a dir, que no aprovi mesures que comportin una despesa addicional per a les autonomies sense la corresponent compensació econòmica.

Al Govern de Catalunya li demanem que la consolidació fiscal que cal posar en marxa el 2011 sigui el primer pas d'un procés de racionalització i millora de l'eficiència del sector públic amb l'horitzó 2014.

Pressupostos de 2011 i reducció del dèficit

Les orientacions de la Cambra de Barcelona per a l'elaboració dels pressupostos de 2011 subratllen que cal **concentrar la major part de l'ajustament en la despesa corrent, enfront de la inversió i, sobretot, en el subsector d'entitats públiques**, que ha viscut un període d'excessos i manca de control en el passat.

La Cambra estima que dels 4.400 milions en què s'ha de reduir el dèficit el 2011, 900 milions provindrien d'un augment dels ingressos. Resultat de la millor evolució econòmica i del compliment estricte del nou model de finançament, i tenint en compte la pèrdua d'ingressos per la futura eliminació de l'impost de successions. L'augment d'ingressos contribuiria un 18% a la reducció del dèficit.

Els restants **3.500 milions s'hauran d'aconseguir disminuint la despesa.** Això suposarà una **reducció del pressupost de despesa no financera del 9,8%** respecte de l'estimació de liquidació de 2010. Aquest ajustament es podria aconseguir reduint un 10% la despesa corrent i només un 5%, la meitat, la inversió. La contracció de la despesa corrent que proposem és factible tenint en compte que pràcticament s'ha duplicat entre el 2004 i el 2010.

Dins la despesa corrent, **les despeses de personal es poden ajustar a l'entorn d'un 5%, contribuint un 11% a la reducció del dèficit**. I això es pot fer sense afectar la dotació de personal que presta els serveis públics essencials, per diferents vies:

- Congelant els sous de tot el personal públic.
- Reemplaçant només el 10% de les baixes per jubilació, excepte metges i mestres.
- I fent que l'ajustament recaigui bàsicament sobre les entitats del sector públic, perquè són les que més han contribuït al creixement els darrers anys i perquè tenen més flexibilitat. En només 4 anys la seva plantilla ha crescut un 37% i les despeses de personal un 70%¹.

Des d'una perspectiva de mitjà termini caldrà vincular els augments salarials en el sector públic als augments de la productivitat i alinear l'augment del personal contractat pel sector públic amb l'augment de la població a la que han de servir. En els darrers quatre anys la plantilla de la Generalitat ha crescut un 20,8% i la població catalana ho ha fet en un 5,3%.

En segon terme, hi ha marge per **reduir el capítol de compres de béns i serveis un 20%** al conjunt dels departaments i en especial dins el subsector d'entitats públiques dependents, que concentren el 80% d'aquesta despesa². La contribució a la reducció del dèficit per aquesta via seria molt important, del 35%. Cal tenir en compte que només la despesa en lloguers s'ha duplicat en el subsector Generalitat i s'ha triplicat en les entitats públiques en només 4 anys.

En tercer lloc, també hi ha marge per ser molt **més selectius amb les subvencions a entitats públiques**, que han mostrat un creixement extraordinari en els darrers anys, i per racionalitzar les transferències a empreses i famílies. Amb visió de mitjà termini, caldrà posar en marxa programes sistemàtics d'avaluació de l'eficiència de totes les transferències públiques i eliminar aquelles que en el context d'austeritat actual no estiguin plenament justificades. **La reducció d'un 15% del capítol de transferències corrents contribuiria en un 30% a la reducció del dèficit**.

Manteniment de la inversió

L'esforç inversor es podria mantenir a l'entorn del 2,7% del PIB català el 2011 si **les despeses de capital només es redueixen un 5% i l'Estat transfereix a la Generalitat els 759 milions d'euros que deu de la liquidació de 2008, complint amb la disposició adicional tercera de l'Estatut**. Si es compleixen aquestes dues condicions, la inversió de la Generalitat es podria situar en el mateix nivell dels darrers dos anys.

En aquest sentit, la inversió ha de ser la despesa que menys contribueixi a la reducció del dèficit, però sí caldrà fer un esforç de prioritització i selecció d'aquelles inversions més urgents i necessàries, seguint criteris de cost-benefici.

És important assenyalar que **no hi ha alternativa a la política d'austeritat** perquè, tot i que la ràtio de deute de la Generalitat no és excessivament elevada, sí que ha escalat ràpidament. Catalunya ha duplicat el seu endeutament els darrers quatre anys i és la **segona comunitat autònoma amb una ràtio de deute/PIB més elevada i la primera comunitat en deute/PIB de les empreses públiques**.

Reequilibri de les finances

El problema del dèficit català no és tan sols responsabilitat de la Generalitat, sinó també de l'Estat, atès que els ingressos del model de finançament representen al voltant del 70% dels ingressos no financers de la Generalitat. El 2011 és un any clau per valorar el funcionament del nou model de finançament, per dos motius:

¹ Despeses no consolidades

² Inclou concerts sanitaris

- En primer lloc, perquè coneixerem la liquidació definitiva corresponent al primer any d'aplicació del model, que va ser el 2009. Es preveu que a principis del segon semestre del 2011 es publiqui la liquidació definitiva del 2009.
- I en segon lloc, perquè **els Pressupostos del 2011 són els primers que apliquen íntegrament el nou sistema de finançament.**

No podem valorar la liquidació definitiva del model el 2009 perquè no la coneixem, però sí podem valorar si els Pressupostos Generals de l'Estat per al 2011 garanteixen a Catalunya els ingressos íntegres que hauria de rebre per compte del nou model de finançament.

Els Pressupostos de l'Estat per al 2011 contempnen una transferència a les Comunitats Autònomes per lliuraments a compte del nou model de finançament per import de 13.334 milions d'euros. Aquesta xifra inclou el Fons de Suficiència i l'aportació de l'Estat al Fons de Garantia del 2011, però **no inclouen cap dotació de recursos destinats al Fons de Competitivitat** (que és el que correspon a Catalunya) **ni al Fons de Cooperació.**

A més a més, els Pressupostos de l'Estat del 2011 estableixen que les Comunitats Autònomes rebran els diners corresponents a aquests dos fons en el moment de la liquidació del 2011, és a dir, l'any 2013. Això significa que **l'Estat ajorna la transferència a Catalunya del Fons de Competitivitat corresponent al 2011 fins al 2013.**

Aquesta decisió contradiu expressament el text de la Llei orgànica de finançament autonòmic (LOFCA), que estableix, a l'article 23.2, que "als Pressupostos Generals de l'Estat **es dotarà anualment el Fons de Competitivitat amb els recursos necessaris per complir amb el seus objectius.**"

La Cambra considera que, **si l'Estat no fa la transferència que li correspon pel Fons de Competitivitat del 2011, s'estarà incomplint el model de finançament.** Aquest incompliment és especialment greu en el moment actual, en què la Generalitat està preparant un important ajust en la despesa per complir amb l'objectiu de dèficit del 2011.

Racionalització del sector públic

El sector públic de la Generalitat ha adquirit una gran dimensió i complexitat organitzativa a causa de l'intens procés de creació d'entitats dependents que han passat de 108 a 224³ en el període 2006-2010. En l'actualitat, les entitats públiques ocupen el 42% del personal públic i executen el 56% de la despesa de la Generalitat. Seria suficient amb **reduir la dimensió d'aquest subsector un 15% per contraure el dèficit en 3.000 milions d'euros.**

Si bé inicialment s'ha justificat la creació d'entitats amb arguments de flexibilitat i eficiència, la realitat que és que en molts casos s'han creat miniestructures paral·leles poc eficients i de difícil control.

A més a més, la sobredimensió del sector públic en volum i en nombre d'entitats dificulta l'assoliment d'objectius comuns -com ara una política d'austeritat-, incrementa els costos d'estructura i de gestió i dificulta les tasques de control.

Per tant, la primera cosa a fer és una anàlisi que avaluï el grau d'**eficiència** d'aquestes entitats en comparació amb la gestió centralitzada de la pròpia administració. Aquelles que siguin menys eficients s'haurien d'eliminar o passar a formar part de la Generalitat. El segon criteri a aplicar ha de ser el de **viabilitat econòmica**. Cal tenir en compte que la dimensió mitjana de les entitats és molt reduïda i això els fa ser poc eficients. El 42% tenen un pressupost de menys de 5 milions d'euros. També cal aplicar criteris de **viabilitat financera**, ja que gairebé dues terceres parts de les entitats es financen majoritàriament amb recursos procedents de la

³ Nombre d'entitats reconegudes en els pressupostos.

Generalitat, funcionant a la pràctica com a simples gestors de despesa. Finalment, caldria fer un **anàlisi funcional** de cada entitat per evitar duplicitats, i per revisar si es manté la “necessitat” per a la qual va ser creada.

Demaneu a la Generalitat que, en base als resultats obtinguts, faci una proposta de reorganització i fixi un calendari d'execució. Cal recordar que l'anterior Govern ja va aprovar una primera reorganització que afecta a 60 entitats. L'actual Govern haurà de desenvolupar aquest pla i integrar-lo en un altre més ambiciós.

 http://www.flickr.com/photos/cambra_barcelona

 <http://delicious.com/cambrabcn/>

 <http://presscambrabcn.posterous.com>

 <http://www.slideshare.net/Presscambrabcn/documents>

 <http://twitter.com/Presscambrabcn>

 <http://www.netvibes.com/presscambrabcn>